

HENRIK NORDBRANDT

Her Sözcüğü
Bir Aşk İlanı Gibi
Duyumsuyorum

Çeviri: MURAT ALPAR

HENRIK NORDBRANDT

Her Sözcüğü
Bir Aşk İlanı Gibi
Duyumsuyorum

Can Yayınları 2061

Syvsoverne: © 1969, Henrik Nordbrandt, Gyldendal, Kopenhag / *Omgivelser*: © 1972, Henrik Nordbrandt, Gyldendal, Kopenhag / *Opbrud og ankomster*: © 1974, Henrik Nordbrandt, Gyldendal, Kopenhag / *Ode til Blæksprutten og andre kærlighedshistorier*: © 1975, Henrik Nordbrandt, Gyldendal, Kopenhag / *Glas*: © 1976, Henrik Nordbrandt, Gyldendal, Kopenhag / *Istid*: © 1977, Henrik Nordbrandt, Gyldendal, / *Guds hus*: © 1977, Henrik Nordbrandt, Gyldendal, Kopenhag / *Spøgelseslege*: © 1979, Henrik Nordbrandt, Gyldendal, Kopenhag / *Forsvar for vinden under døren*: © 1980, Henrik Nordbrandt, Gyldendal, Kopenhag / *84 Digte*: © 1984, Henrik Nordbrandt, Gyldendal, Kopenhag / *Violinbyggernes by*: © 1985, Henrik Nordbrandt, Gyldendal, Kopenhag / *Håndens skælven i november*: © 1986, Henrik Nordbrandt, Gyldendal, Kopenhag / *Under mausolæet*: © 1987, Henrik Nordbrandt, Gyldendal, Kopenhag / *Vandspejlet*: © 1989, Henrik Nordbrandt, Gyldendal, Kopenhag / *Glemmesteder*: © 1991, Henrik Nordbrandt, Gyldendal, Kopenhag / *Stavets tyngde*: © 1992, Henrik Nordbrandt, Gyldendal, Kopenhag / *Drømmebroer*: © 1998, Henrik Nordbrandt, Gyldendal, Kopenhag / *Fralandsvind*: © 2001, Henrik Nordbrandt, Gyldendal, Kopenhag / *Pjaltefisk*: © 2004, Henrik Nordbrandt, Gyldendal, Kopenhag © 2012, Can Sanat Yayınları Ltd. Şti.

Bu eserin Türkçe yayın hakları Gyldendal Group Agency aracılığıyla alınmıştır. Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Nisan 2012

Bu kitabın 1. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Cevat Çapan

Kapak tasarımı: Ayşe Çelem Design

Kapak resmi: © iStockphoto.com / Nataliya Kuvaeva

Kapak baskı: Azra Matbaası

İç baskı ve cilt: Özal Matbaası

ISBN 978-975-07-1450-4

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.

Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

www.canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

HENRIK NORDBRANDT

Her Sözcüğü
Bir Aşk İlanı Gibi
Duyumsuyorum

ŞİİR

Danca aslından çeviren

Murat Alpar

HENRIK NORDBRANDT, 1945'te Kopenhag'da doğdu. Kopenhag Üniversitesi Doğu Dilleri Bölümü'nde Arapça, Türkçe, Çince okudu. İlk şiir kitabı 1966'da *Digte* (Şiirler) adı altında yayımlandı. Bu ve bunu izleyen *Miniatürer* (Minyatürler) ve *Syvsoverne* (Yediuyurlar) kitaplarındaki şiirlerde Ezra Pound, William Carlos Williams ve Wallace Stevens gibi Amerikalı yenilikçi şairlerin etkisi görülüyordu. *Omgivelser* (Çevre, 1972) ile başlayarak bugüne dek yayımlanan şiir kitaplarında geliştirdiği, yakından tanıdığı Türk şiirinden de izler taşıyan ve çağdaş Danimarka şiirine yepyeni bir soluk getiren, kendine özgü deyişi, onu hem kendi ülkesinde çok sevilen ve okunan hem de uluslararası alanda değer verilen önemli bir şair durumuna getirdi. Nordbrandt'a Danimarka'daki pek çok ödülün yanı sıra, Küçük Nobel diye bilinen İsveç Akademisi'nin Kuzey Ülkeleri Ödülü (1990) ile Kuzey Kurulu Gökçeyazın Ödülü (2000) de verildi.

MURAT ALPAR, 1943'te doğdu. 1966'da ODTÜ Fizik Bölümü'nü bitirdi. Kopenhag'da yaşıyor. Danimarka'da yayımlanan Danca şiirlerinin yanı sıra, Yunus Emre, Orhan Veli, Fazıl Hüsni Dağlarca ve Danimarkalı şair Erik Stinus ile birlikte Melih Cevdet Anday, Kemal Özer ve Nâzım Hikmet'ten Dancaya yaptığı şiir çevirileriyle de tanınıyor. Dancadan bazı çevirileri ise şunlardır: *Ondört Çağdaş Danimarkalı Ozan*, *Durduramazsın Dünyayı*, *Sessizlikteki Sessizlik*, *Bindoğumlu*, *Bütün Sıradan Ağaçlar Farklıdır*, *Andersen Masalları*, *Sincabın Sakladığı Sözcükler*.

İçindekiler

Önsöz	15
YEDİUYURLAR	
Öyle Önemli ki	23
Sevgilinin Uzakyakınlığı Üstüne Buruk Şiir	24
ÇEVRE	
Bir İnsan Ölünce	27
Sıkıyönetim	28
Sokaklar	29
Birbirimizden Ayrılınca	30
Hayatımın Büyük Aşkının Hüzünlü Hikâyesi	31
Mektup	33
Bir Asya Köyünde	34
Adım Sait'tir	35
Suzannah	37
Bir Akdeniz Limanında	38
Ara Sıra	39
İlkyaz Akşamı	40
Sevgilim	41
Özlemden Öleceğim	42

Yaylada	43
Çok Geç	44

AYRILIŞLAR VE VARİŞLAR

Simi	47
Ege Denizi	51
Bu Gece	52
Nereye Gidersek Gidelim	53
Yakarı	54
Karaya Çıkış	56

MÜREKKEPBALIGINA ÖVGÜ VE BAŞKA AŞK ŞİİRLERİ

Midilli'den Gelen Gül	59
Yediler Ülkesi	60
Gestus	61
Toroslar	62
Güllere Harcadım Bütün Paramı	63
Bodrum	64
Agoraphilia	65
Aşk Öyle Uygun ki Mantığa	66
İlkyazda Bir Hastane Kuruyorlar	67
Histeri	68
Kastellorizo	69
Denizli Anısı	70
Marooned	71
Kimi Zaman Öyle Yakınım ki Sana	72
Martın Son Günleri	73
Artık Kullanamam Seni	74
Sen	75
Küçük Sabah Duası	76
Gülümseyiş	77

Senin Kollarında Uyumak	78
KADEH	
Her Dize ile	81
Nöbet	82
Zakinthos	83
Girit	84
Eufori	85
Bağlama	86
Zeytin Ağaçlarının Altında Bekleyiş	87
Akseki'ye Doğru Tırmanış	89
Bizans'ı Ele Geçirmek	91
Düşünceye Dalmış Deve	92
BUZ ÇAĞI	
Yaşama Katlanmak	95
Taşlar Üstüne	97
Taşlar Bile	98
Arkadan	99
Günleri Ayırırız	100
Bir Yaşam	101
TANRI'NIN EVİ	
Duvarlar yalnızca duvar Tanrı'nın Evi'nde	105
Su dolu üç sarnıç var Tanrı'nın Evi'nde	106
Ağaçlar ile ilgili bir konuşma	107
HAYALET OYUNLARI	
Olta İğneleri	111
Baltık'ta Mayıs Sabahı	112
De Nerval'e	113

KAPININ ALTINDAN GİREN RÜZGÂRIN SAVUNMASI

Ortancalar	117
Henrik	118
Okurun Bana Şiiri	119
Bir Mavi Kelebek	120
Adalar Gibidir Aşk	121
İskenderiye İlgımı	122
Haziran Günleri 1976	123
Karasevda	124
Takımyıldız	125
Eşek Anırması	126
Katırlı Şiir	127
Sisler Kentidir Atina	128

84 ŞİİR

İrili Ufaklı	131
Elma	133
Diken	135

KEMAN YAPIMCILARI KENTİ

Postane	139
Alf ile Hanımlar	141
Afrika'ya Doğru	143
Dalgınlık	144
"Venüs"	145
Bir Tür Görünmezlik	147
Carducci	148
Senin Suçun Değil	149
Ruh Yokmuş Diyolarlar	151
Çiçek Satıcıları	152
Dün Seni Görmediğim	153

Merdivenler Ve Pazaryerleriyle Dolu Bir Kent	154
Binlerce Yol.....	155

KASIMDA ELİN TİTREMESİ

Çektiğim acı boş bir kömür madenine benzetilebilir ...	159
Bana ne bu dünyadan?	160
Ey sen – bir başkasını	161
Martha, Luisa, Conchita, Gülbahar!.....	162
Cüretli kızları severim	163
Çektiklerim hiçbir şeyle karşılaştırılmaz	164
Sevgilimin yanağındaki ben mi.....	165
Yağan kar güzelse de, yağmış kar en güzeli	166
Önceki bir yaşamda ayakkabıcıymışım ben kuşkusuz!	167
Sevmek zor. Ölmek zor	168
Yirmi yılını aldı sezme	169
İki dünyada yaşıyordum gençliğimde	170

GÖMÜTÜN ALTINDA

Kısa Yaşamöyküsü	173
------------------------	-----

SU AYNASI

Kiria Dora'nın Evi.....	177
Hasat Mevsiminde Ay Işığı.....	178
Kitap.....	179

UNUTMA-YERLERİ

İbn Battuta	182
İki kadını birden seviyordum	183
Şaşırtıyordu bu beni ama artık şaşırtmıyor	184

TOZUN AĞIRLIĞI

Kavaklıdere	187
Deniz Kıyısındaki Ankara	188

DÜŞ KÖPRÜLERİ

Yalan	191
Çılgılık	192
Düşte Düş Görmek	193

KARADAN ESEN RÜZGÂR

Cehennem ile Cennet	197
Altınkuş	198

YIRTIK BALIK

İstek	201
-------------	-----

Önsöz

Bugün yaşayan İskandinav şairleri arasında özel bir yeri olan Henrik Nordbrandt, 1945 yılında Danimarka'nın başkenti Kopenhag'da doğdu. Çocukluğu II. Dünya Savaşı'nı izleyen Soğuk Savaş'ın sürdüğü kültür karamsarlığı ve toplumsal çözülme yıllarında kentsoylu bir çevrede geçti. Bu dönem, hiç şüphesiz kişiliğinde ve dünyaya bakışında izler bırakmıştır.

Nitekim Danimarkalı yenilikçi şairlerden çok, Ezra Pound, William Carlos Williams ile Wallace Stevens'in etkisi görülen ve 1966 yılında *Digte* (Şiirler) başlığı ile yayımlanan ilk şiir kitabında izlek olarak kentlerdeki toplumsal çözülmeye işlenmiştir.

Miniatürer (Minyatürler, 1967) başlığını taşıyan ikinci şiir kitabında da gene ölüm ile çözülmeye izleği bu kez bir masal âlemi havasında ele alınmıştır. Ayrıca ilkin bu kitapta –şairin sonraki şiirlerinde büyük önem kazanacak olan– Yunan motifleri kendini gösterir.

Üçüncü şiir kitabı olan *Syvsoverne*'deki (Yediuyurlar, 1967) şiirler ise acayip düşleri ve bir yakın-uzaklık duygusunu yansıtır: Dil aracılığıyla, dilsel betimlemelerle yakına gelen bir uzaklıktır bu ve şair bu yolla bir özlemi gidermeye çalışmaktadır.

1960'larda Kopenhag Üniversitesi'nde Türkçe, Arapça, Çince derslerini izleyen Nordbrandt'ın *Omgivelser* (Çevre) başlığını taşıyan dördüncü şiir kitabı, şairin uzunca bir süre Türkiye ile Yunanistan'da kalmasından sonra, 1972 yılında yayımlandı. Antalya'ya bağlı Side (Selimiye) köyü halkına hem

Danca hem Türkçe kısa bir sunu ile başlayan bu kitapla, Nordbrandt'ın o güne kadarki deyişinde bir değişiklik görülür: Deyişte baştan beri gösterdiği ustalığa şimdi yeni bir ezgellik eklenmiş, aynı zamanda Ege Denizi'ndeki adalar, Türkiye ile Yunanistan, motif ve kulis olarak, vazgeçilmez bir önem kazanmıştır. Bu yerlerdeki renklerin, kokuların, seslerin, insanların, konuşulan dillerin, müziğin, şarabın büyüsunün yarattığı sürekli bir esriklik, şaire özlediği şiiri yazma olanağı vermiştir, denilebilir. Bu büyülenme, 1974-76 yılları arasında yayımlanan üç şiir kitabında doruğuna erişir: *Opbrud og Ankomster* (Ayrılışlar ve Varışlar, 1974), *Ode til Blæksprutten og andre kærlighedsdigte* (Mürekkepbalığına Övgü ve Başka Aşk Şiirleri, 1975), *Glas* (Kadeh, 1976). Bu üçlüden özellikle ikincisinde tasavvuf felsefesinin etkisi açıkça görülür. Örneğin, "Konya" başlığını taşıyan dört dizelik şiirde Nordbrandt,

İşte doldurdu beni ey Celaleddin
o sözünü ettiğin aşkın deryası

demekte ve bunu kanıtlayan dörder dizelik aşk şiirleriyle okura unutulmaz bir şiir-yaşantısı sunmaktadır.

Şairin "Yediuyurlar"da yakın-uzaklık duygusuyla dile getirdiği özlem, şimdi uzak-yakınlık duygusuyla dile gelen bir özleme dönüşmüştür. Bu yeni tinsel durumun kapsamı şöyle özetlenebilir: Ege-Akdeniz ortamının gizine bütünüyle varabilmenin ve bu özlemin bütünüyle giderilmesinin olanaksızlığı, bu olanaksızlığın yarattığı karamsarlık, kişiliğin bölünmesi! Ya da Nordbrandt'ın deyişiyle,

Her gün biraz daha uzağa gitmem gerekli,
geriye kendime dönebilmek için.

Nordbrandt, *Breve fra en ottoman* (Bir Osmanlıdan Mektuplar, 1978) adlı denemeler kitabında, Türkçeye âşık olduğunu ama Türkçeyi okuyup konuşabilmesine karşın, istediği gibi hiç öğrenemeyeceğinden de büyük üzüntü duyduğunu yazar. Kimi şiirlerinde geçen Türkçe sözcükler, yer ya da kişi adları, onun Türkçe tutkusunun göstergesidir.

Çok farklı bir yenilikçilik sergileyen bu Danimarkalı şai-

rin şiir anlayışının gelişmesinde, Yunan şairi Kavafis'in olduğu kadar, Yunus Emre ile Orhan Veli'nin etkisi de görülür. Altı bölümden oluşan "Mürekkebalığına Övgü ve Başka Aşk Şiirleri"nde, her bölümün başında Yunus Emre'nin şiirlerinden kendisinin Dancaya çevirdiği parçalar vardır.

Ama 1977 yılında yayımlanan *Istid* (Buz Çağı) başlıklı kitabındaki şiirlerde, deyişindeki coşkunun yittiği, karamsarlıkla çağını eleştirdiği gözlenir. Gene aynı yılda yayımlanan ve Danimarkalı kimi eleştirmenlerce küçük bir başyapıt sayılan *Guds hus* (Tanrı'nın Evi) ise Yunanistan'da esinlenmiş, gizemci bir felsefe ile yazılmış bir şiir kitabıdır.

1978'de çıkan *Spøgelseslege* (Hayalet Oyunları) başlıklı kitapta da "Buz Çağı"ndaki bunalım sürmekte, deyişte yıkıcı bir alaycılık görülmektedir.

1980'li yıllarda okurla buluşan yedi yeni şiir kitabının başlıkları ise şunlardır: *Forsvar for vinden under døren* (Kapının Altından Giren Rüzgârın Savunması, 1980), *Armenia* (Ermenistan, 1982), *84 digte* (84 Şiir, 1984), *Violinbyggernes by* (Keman Yapımcıları Kenti, 1985), *Håndens skælven i november* (Kasımda Elin Titremesi, 1986), *Under mausoløet* (Gömütün Altında, 1987), *Vandspejlet* (Su Aynası, 1989).

Yukarıda anılan yedi kitaptan "84 Şiir" adını taşıyan Danimarkalı eleştirmenlerce Nordbrandt'ın o güne dek çıkan en yetkin şiir kitabı olarak değerlendirilmiştir. Bu kitaptaki şiirlerde, özellikle Batı'da 1980'lerde ortaya çıkan gelişmelere karşı bir öfke de sezilir. Kulis olarak İtalya'yı kullandığı "Keman Yapımcıları Kenti"ndeki şiirler ise karamsar, ironik ve mizahi bir biçimde, bir aşk özlemini dile getirirler. Ömer Hayyam'ın bir rubaisi ile başlayan "Kasımda Elin Titremesi", dörder dizelik başlıksız 91 şiirden oluşmuştur.

1990'dan bugüne dek yayımlanan öteki şiir kitapları da şu başlıkları taşımaktadır: *Glemmesteder* (Unutma-Yerleri, 1991), *Støvet's tyngde* (Tozun Ağırlığı, 1993), *Ormene ved himlens port* (Cennetin Girişindeki Kurtçuklar, 1995), *Drømmebroer* (Düş Köprüleri, 1998), *Fralandsvind* (Karadan Esen Rüzgâr, 2001), *Pjaltefisk* (Yırtık Balık, 2004), *Besøgstid* (Ziyaret Saatleri, 2007), *Vi danskere* (Biz Danimarkalılar, 2010).

Nordbrandt'ın kişiliğinin başlıca yönlerinden biri, nereye giderse gitsin hep içinde taşıdığı bir yabancılik duygusudur.

Goethe'nin "*Dort wo du nicht bist, dort ist Paradies*" (Nerede değilsen, Cennet oradadır) sözüyle, Nordbrandt'ın da,

Benim özlediğim yer
yaratılmadı daha

dizeleriyle dile getirdiği bu amansız yabancılık duygusunun yarattığı tedirginlik, şairin yaşamını büyük ölçüde etkilemiştir. Ama bu duygunun onu çok duyarlı kıldığı, Danimarka gökçe-yazınında benzeri olmayan şiirlerini yazabilme olanağı sağladığı da yadsınamaz.

Çeşitli tinsel durumların betimlemesi niteliğindeki pek çok şiirini Nordbrandt, Wittgenstein'in "*Wovon man nicht sprechen kann, darüber muss man schweigen,*" (Söylenemeyene gelince, susmak gerekir) savını çürütmek, söylenemeyeni okura sezdirerek yaşatmak için yazmış gibidir. Kendisi ise bu konuda şunları söylüyor: "Karmaşık duyguları, bölünmüş bir kişiliği yansıtacak bile, hem kendine özgü dizemi hem kendine özgü bir sesi olan güzel bir şeyler yazmaya çalışıyorum."

Aslında dilin sınırları ve neyin nasıl ne kadar söylenebileceği sorunu, şair olarak Nordbrandt'ın ana sorunlarından biridir. Bu soruna çözüm getirme araştırmaları, ona bulguladığı çeşitli teknikleri uygulama olanağı vermiştir. Bu tekniklerin en ilginçlerinden biri, "karmaşık bir duyguyu şiir yoluyla okura sezdirebilmek, karmaşık bir dille sağlanabilir" görüşüyle, kimi şiirlerini uzun karmaşık tümcelerden oluşturmasıdır. Örneğin, on dizeye bölünmüş bir tek tümceyi içeren ve Wittgenstein'a bir gönderme ile biten "Fırat" başlıklı şiir bu yöntemle yazılmıştır:

Şu düz çatılar üzerinde gidip gelerek
ay ışığında çarşafı kurutmaya asanlar da
yeni yıkanmış çamaşır kokusuyla esrik

böyle akşamlarda, çiçeklenmiş elma ağaçları arasında
belki bir yere tutturulmuş bir iğnenin
her şeyin uçup gitmesini önlediğini düşünmüş

ve neyin söylenemeyeceğini bilmenin acısını,
bulunmak isteğiyle yanıp tutuşan

bulununca da bulucusunun parmaklarını yakan
o özel tekniği herhalde duyumsamışlardır.

Gene tek bir ezgisel düzyazı tümcesinden oluşan “İkimiz
Arasında” adlı şiir de, özellikle 1970’li yıllarda uyguladığı ara-
besk yönteminin en belirgin örneklerinden biridir:

Rüzgârın çimento tabanda sürüklediği
ve *café*’nin masaları altında biriken tozdan;
yabancı bir dilde bağrışan çocuklardan;
ikinci sularında gittikçe zayıflayan ışıktan;
paslı güneşliklerde hışırdayan rüzgârdan;
ve masadaki boş şarap şişelerini ışılatan
birdenbire mavileşivermiş yapılardan;
akşam karanlığında, çoktan ölmüş bir prensesin
mermer gömütündeki duvarları anımsatan,
çarşının çevresindeki kireçlenmiş duvarlardan;
ve hafif rüzgârda dökülen çiçek yapraklarının
renkleri, kokuları ve ara sıra acılık sınırına
varan tatlılığını ve gömütteki prensesi
besleyen uzaklığa duyulan aşktan büyük bir aşkı
hiç yaşayamayacak ve hiçbir zaman
kavuşamayacak iki sevgiliyi de kapsamına alan
o eşsiz, o süsten uzak ve acayip ikonlardan
başka şeyler de var aramızda sevgilim.

Nordbrandt’ın şiir tekniğinden söz ederken vurgulanması
gereken önemli bir nokta, şiirlerinde sık sık paradokslardan ya-
rarlandığıdır. Uyguladığı paradoks yöntemini bir şiirde, gene
bir paradoks aracılığıyla şöyle açıklar:

Bir dizede öne sürdüğümü,
yadsıyorum bir sonraki dizede.
Ama elimi Dünya yönettiğine göre,
aynı ölçüde doğru onların ikisi de.

Üç deneme kitabı, iki polisiye roman, iki çocuk kitabı, bir
anı kitabı, bir yemek kitabı, bir yıl süreyle Türkiye’de tuttuğu
günlük gibi kitapları da yayımlanmış olmasına karşın, Nord-

brandt'ın Danimarka yazınındaki asıl önemi, şairliğinden kaynaklanır. Kendisine verilen birçok ödül arasında özellikle şu ödülleri anmak gerekir: Det Danske Akademis Store Pris (Danimarka Akademisi Büyük Ödülü, 1980), Küçük Nobel Ödülü diye de bilinen Svenska Akademiens Nordiska Pris (İsveç Akademisi'nin Kuzey Ülkeleri Ödülü, 1990) ve yalnız Kuzey ülkelerini kapsamına alan Nordisk Råds Litteraturpris (Kuzey Kurulu Gökçeyazın Ödülü, 2000).

Her yeni şiir kitabı Danimarkalı eleştirmenlerce bir gökçeyazın olayı olarak algılanagelen Nordbrandt'ın şiirlerindeki büyüleyici ezgisellik, dili kullanımındaki çarpıcılık, paradokslarla işleyen şaşırtıcı şiirsel mantık şiirlerin başlıca özelliklerindedir.

Bu saydığımız özelliklerin 1980'den sonra yazmaya başlayan Danimarkalı genç şairlerin deyişi üzerinde etkisi büyük olmuştur, çünkü bir eleştirmenin de belirttiği gibi: "Nordbrandt'ın şiirlerinden sonra Danca şiir dili, artık eski şiir dili değil, eski şiir dilinden çok daha fazlasıdır."

Bu kitaptaki şiirlerin çevirisi süresince desteğini esirgeme-yen Danimarka Sanat Konseyi Gökçeyazın Kurulu'na (Kunstrådet's Litteraturudvalg) teşekkür ederim.

MURAT ALPAR
Kopenhag, Mart 2011

Yediuyurlar

ÖYLE ÖNEMLİ Kİ

sen bir akşamüstü batıya bakan
bir pencereyi ayna gibi kullanarak

bir yandan tüm dikkatinle
yüzündeki bir çili inceleyip

bir yandan da
saçını düzeltirken

bu halinin nerdeyse
ilkyaz kadar güzel olduğunu

sana nasıl söyleyeceğim
öyle önemli ki.

SEVGİLİNİN UZAKYAKINLIĞI ÜSTÜNE BURUK ŞİİR

nasıl olur da üzülürsün
ne şuna ne buna
ne de bir başka şeye

hiç üzölmek bilmeyen sen
nasıl olur da üzölürsün
ben seni düşünürken

ben nasıl düşünürüm
seni ya da bir başka şeyi
ya da bambaşka bir şeyi

benim düşündüğüme
sen böyle üzölürken
ama nasıl üzölürsün
ben böyle düşünürken.

Çevre

BİR İNSAN ÖLÜNCE

Bir insan ölünce
çevresi kalıyor geriye:

Uzaktaki dağlar
yöredeki evler
ve pazar günleri –
tam kentin dışına çıkmadan önce
tahta bir köprüden geçen yol.

Ve biraz ilerlemiş ikinci vakti
bir zamanlar şüphesiz yeni olan
kitaplar ve dergilerin bulunduğu
bir rafa ulaşan ilkyaz güneşi.

Şaşılacak bir şey yok bunda.

Gene de sık sık
şaşırtıyor bu beni.

SIKIYÖNETİM

Her şey yerli yerinde:

Masa yerli yerinde,
yerli yerinde pencere;
pencereden içeri vuran
akşam güneşi

masanın üstünde yerli yerinde.
Güneş içinde yerli yerinde
masanın üstündeki kâğıt.
Ve bir bütünlük içinde

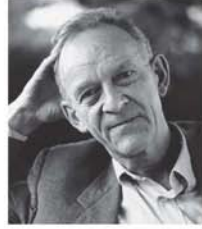
yerli yerinde kâğıttaki sözcükler.
Tutulmuş yerler arasındaki
boş yerler yerli yerinde.
Yerli yerinde

boş yerlere vuran

yaz sonu akşam güneşi...

Danimarka şiirine Türk ve Yunan şiirinden de esintiler getiren Nordbrandt, dilin sınırlarını ve neyin nasıl söylenebileceğini sorgular.

Henrik Nordbrandt çağdaş Danimarka şiirinin en önemli temsilcilerinden biridir. Çocukluğu Soğuk Savaş'ın sürdüğü yıllarda kentsoylu bir çevrede geçmiş; nitekim, ilk şiirlerinde kentlerdeki toplumsal çözölmeyi işlemiştir. Ama 1970'lerin başından itibaren sık sık geldiğı, daha sonra da şiirlerinde motif ve kulis olarak kullandığı Ege-Akdeniz yöresi, Türkiye ve Yunanistan, şairin hem yaşamında hem de şiirinde bir dönüm noktası olmuştur. 1980-2000 arasında uzun sürelerle Türkiye'de kalan ve Türkçe öğrenen Nordbrandt'ın, Kavafis, Yunus Emre ve Orhan Veli gibi şairlerin etkisiyle oluşturduğu şiir yöntemi, Danimarka edebiyatında benzeri olmayan şiirlerini yaratmasına zemin oluşturmuştur.

Özlemden öleceğim sevgilim:
Denizden uzak,
denizin özleminden;
dağlardan uzak,
dağların özleminden.
Öleceğim, geri gelirsen,
şu bomboş odamdaki
güllerin özleminden.

